

datani à primò propter peccata reservata; etiam si secundùs nullam in reservata jurisdictionem habeat, quia per absolutionem primi fuit peccatorum illorum reservatio sublata. Et ita tenent Navarro, PP. Vasp. Heniq. Diana, ibid. & probabile judicat P. Tambar. §. 2. num. 19. Tertiū: quod dictum est de poenitentiæ commutatione, etiam intelligi de poenitentia medicinali, dammodo in aliam medicinalem saluti Poenitentis convenientem commutetur.

DISPUT. ULTIMA.

De Sigillo, quod observare debet
Confessarius.

SECT. I. An detur, & quale sit
præceptum Sigilli?

Circa primùm omnino certum, & indubitatum est, dari præceptum sigilli, & est illud: *Quo quis obstringitur rem in confessione Sacramentali auditam, alto silentio prorsus involvere, & quasi sigillo muniam habere.* Ita definit P. Tambar. ex P. Vasp. & alijs, cuius definitionis verba explicabimus;

in

in eo et in constitit hujus materie, difficultate quidem, intelligentia.

2. Et primò circa ly: *Rem auditam, quæ scilicet, res sub sigillo includantur, dicemus, scit. seq.* Secundo dicitur: *In confessione Sacramentali, id est, illa in qua, sive validè, sive invalidè, sive fiat, sive non fiat Sacramentum, Poenitens Ecclesie se subjicit, animo Sacramentum suscipiendi.* Unde si quis alicui Sacerdoti extra confessionem, & sine ordine ad illam sua peccata narret, vel sua negotia occultè communiceret, etiam si dicat, se velle ea dicere, & manere sub confessionis sigillo, tunc solùm remanet obligatio secreti naturalis. Similliter si quis non animo recipiendi Sacramentum, sed vel loquendi, vel fabulandi, vel convitiandi causa, vel Confessarium ad aliquod crimen excitandi, ad illum accedat, vel si sciat illum nullam habere facultatem ipsum absolvendi; quia in his casibus in nullo sensu potest dici confessio illa Sacramentalis.

3. Tertiò dicitur: *Prorsus involvere, hoc est, in nullo omnino casu revelare, in quo differt à secreto naturali, quod in aliquibus casibus potest, imò & aliquando debet frangis sigillum vero confessionis frangendi nullus omnino casus excogitabilis est, etiam si foret in manifestum bonum Poenitentis ipsius, nisi daretur liber, & expressus confensus illius, non*

non enim sufficit præsumptus. Id enim aliquid retardare posset Pœnitentem à confessione , cum posset timere , nè Confessarius arbitraretur sibi esse gratum , quod ingratissimum est.

4. Unde inferes primò : Quod hac obli-gatio adeò strictissima est , ut nec cum ipso quidem Pœnitente licet extra confessionem colloqui de auditis in confessione , nisi vel ipse verbis consensum præbeat , vel etiam factos hoc est , quando ipse Pœnitens incipit loqui cum Confessario de re à se dicta in confessione ; tunc enim potest prosequi Confessarius ; quia ipsum incipere Pœnitentis , est expresus consensus , qui etiam ita liber esse debet , ut nec dolo , nec minis , nec metu etiam reverentiali extorqueatur , & qui solum duret , quan-dù Pœnitens voluerit. Unde sicut potest circa hoc licentiam Confessario concedere , potest etiam concessam revocare.

5. In hoc autem licet omnes convenient , scilicet , non licere Confessario etiam cum Pœnitente loqui propter reverentiam Sacra-menti , nè fiat odiosa confessio , adhuc tamen dubium est , an id sit frangere sigillum. Com-munior sententia cum P. Sanch. negat , quia fractio sigilli est fractio secreti ; secretum verò non frangit , qui cum eodem , qui secretum commisit , loquitur , sed qui loquitur cum alijs.

alijs. Et hinc insertur , Confessarium in hoc casu , licet gravissimè peccet , non incurtere pñas impositas frangenti sigillum. Ita PP. Hurtado , & Granado apud Dianam part. 5. tract. 11. refol. 6.

6. Inferes secundo : Quod Confessarius interrogatus etiam à Judice Supremo , adhuc sub juramento , de peccato noto in confessione , debet negare cum aliqua restrictione mentali , etiam si jubeatur loqui sine restrictione , & jurare , se non locuturum cum restrictione. Quod potest fieri absque lésione veritatis , & contraventione Decreti Innocent. XI. dam-nantis amphibologias , & restrictiones mentales ; ut docent , & explicant , qui agunt de propositionibus damnatis ab Innocent. XI. & diccam inter explicandum. Inferes tertio : Quod si Confessarius non posset suum aliquod pec-catum confiteri absque revelatione sui Pœnitentis , tenetur peccatum illud tacere , & alia solum peccata confiteri , expectando occasio-nem , in qua , omni periculo revelationis se-cluso , possit peccatum illud aperte.

7. Circa secundum certum est : dari præceptum humanum Ecclesiasticum de servando sigillo confessionis , quod praeter alia constat ex cap. Sacerdos de Pœnitent. dist. 6. ubi gravissimæ pñas contravenientibus statuuntur. Secundò : Certum est dari obligationem , etiam

etiam sub precepto naturali, quo quis ex iustitia tenetur servare secretum sibi commisum. Tertio: Etiam est certum hanc obligationem oriri etiam ex virtute Religionis, quæ præcipit observare reverentiam debitam Sacramento, cui fieret injuria, revelando confessionem.

8. Sed quia præceptum Ecclesiasticum per se est dispensabile, & secretum naturale de re levi non obligat ad mortale, & etiam de re gravi, aliquando licet potest, imo debet infringi, ut quando cederet in Reipublicæ detrimentum, & denique non omnis irreverentia facta Sacramento sit gravis, controvèrtitur inter Scholasticos, unde oriatur illa tam stricta obligatio observandi sigillum confessionis, ut in nullo casu, etiam circa rem levissimam, possit absque reatu peccati mortalis infringi?

9. Patres Vasq. & Coninc oriri defendant ex præcepto speciali positivo Christi Domini; sed communior sententia cum PP. Suan. Henriq. & Card. de Lugo disp. 23. sect. 1. tenet obligationem illam oriri iure naturæ ex ipsa Institutione Sacramenti Pœnitentie, in qua Christus Dominus voluit obligare omnes fideles ad manifestandam integrè suam conscientiam Sacerdotibus, nihil illi cælando. Si ergo in aliquo casu licitum, vel saltē non

læthale, foret aliquid in confessione auditum revelare, daretur sæpius ex parte Confessarij ratio dubitandi: an interveniet ratio sufficiens ad revelandum, & ex parte Pœnitentis formido, & metus, nè Confessarius apprehenderet, id sibi liceret in hoc casu, & quo graviora essent crimina, eò magis timerent propter majorem necessitatem, quæ appareret, illa revelandi propter bonum Reipublicæ. Unde possit Pœnitens retrahi à confessione integra, & sincera suorum peccatorum. Summa ergo necessitas hujus Sacramenti, in quo potissimum fidelium salus consistit, ipso jure naturæ exigit universalem prohibitionem omnis omnino revelationis.

10. Hinc inferes primò: In fractione si-gilli duplex peccatum specie distinctum inventiri; alterum injustitiæ contra jus naturale secreti, quod violatur, & alterum sacrilegij contra Religionem, & reverentiam debitam Sacramento. Secundò: Hoc peccatum sacrilegii semper esse mortale, nec parvitate materia posse aliquando excusati: quia semper opponitur graviter altissimo, & Sacratissimo fini Institutionis hujus Sacramenti. Peccatum vero contra justitiam posse esse veniale, quando res, quæ revelatur, & est parvi momenti, & Pœnitens est parum invitus in ea revelatione, quod etiam est attendendum, quare non est ma-

materia sufficiens ad mortale contra justitiam. Tertio: In confessione debere explicari gravitatem, vel levitatem materiae, ut confessarius agnoscat præter peccatum grave facilius, quod semper intervenit, dari, vel non dari peccatum grave contra iustitiam. De quibus omnibus vide Card. de Lugo, ubi supra num. 9.

SECT. II. Quænam res cadant sub Sigillum Confessionis?

1. PRO pleniori intelligentia hujus materiae hæc sit regula universalis: quid quid injuriam facit Pœnitenti, seu quidquid si ægrè fert, ut evulgetur, vel quidquid ex se odiosam potest reddere confessionem, si reueletur, totum id cadit sub sigillum. Ex hac regula generali facilimè inferes, quæ res cadant sub sigillum in particulari, quas brevi calamo prästringemus.

2. Primo ergo, sub sigillum cadunt peccata omnia mortalia tam in genere, quam in specie, & venialia saltem in specie, & numero: nam in genere dicere: *Hic mibi veniale confessus est*, non erit contra sigillum: cum per te notum sit, ut qui confiteatur, saltem veniale aliquod confiteatur. Excipe tamen si

id fiat in concursu duorum, qui confessi sunt; tunc enim affirmare de uno, & tacere de alio, est indicare, alium confessum fuisse mortalia. Secundo: Si dicatur, venialia fuisse plura, vel graviuscula, quia hoc potest reddere odiosam confessionem.

3. Secundò cadit sub sigillum pœnitentia imposta, quando ex illa datur occasio suspicandi aliquod grave peccatum in Pœnitente; & propter eamdem rationem cadit sub sigillum negatio, vel dilatio absolutionis, immo & ipsa confessio potest cadere, quando quis secreto, & cum animo, ne ab alijs sciatur, confessus est. Unde tunc Confessarius nequit in genere dicere: *Hic mibi confessus est*, tum quia id erit ingratum pœnitenti; tum quia ejus Confessor ordinarius, vel alij quid grave suspicari poterunt, ex eo quod alium adierit Confessarium.

4. Tertiò cadit sub sigillum peccatum, etiam si non reueletur determinate Pœnitens, si inde possit orihi infamia alicui familiæ, Religioni, Civitati, &c. si dicatur, in illis solere tale peccatum committi; quod si dicatur de civitate magna, probabilius est, non esse contra sigillum, quia in eo nulla sit injuria, sicut nec in eo, quod dicantur peccata, etiam ut confessa, omni tamen periculo secluso, quod contra aliquem quis suspicetur, immo in eo

cautela necessaria est, nē, tūdib⁹ scandalum generetur, qui fortē putent, id esse revelare confessionem.

5. Quartō: cadunt peccata etiam publica Pœnitentis, quando ea solum in confessione novisti. Si autēm aliundē ea seias, non erit contra sigillum confessionis, de illis loqui, dummodo nec notitia illius habite extra confessionem limites excedas, nec de illis loquaris, ut tibi etiam ex confessione notis, sed ut alias notis ex fama.

6. Quintō: cadunt complices Pœnitentis. An verò habita licentia Pœnitentis, sit contra sigillum revelare complicem? Negat probabiliter P. Suar. (licet alias peccetur, si complicis honor deturpetur) quia sigillum obligat in favorem solius Pœnitentis, unde si ipse cedat juri suo, complicis factum sigillo non gaudet. Probabilius tamen affirmat P. Vafq. quod & ego consulerem, quia magis sigillo faver. Non erit tamen contra sigillum de licentia Pœnitentis complicem monere, & reprehendere. Cavendo tamen primō, nē, illa licentia concedatur solum propter timorem reverentiam juxta supra dicta. Secundo, ut id rarissimè, & non sine magna causa fiat.

7. Sextō: cadunt objecta peccatorum, ut si Pœnitens confiteatur defractionem, quam habuit de adulterio Beræ, non solum detrac-

tio, sed etiam adulterium debet obolvi signo. Si tamen ex ipsa confessione noscatur, objectum ita fuisse publicum, ut per accidens fuerit latere confessariū, nou erit materia signi, ut si Pœnitens confiteatur, se gavilum fuisse de illo homicidio facto a Petro in foro publico. Semper tamen erit consultius expedite aliunde notitiam illius homicidij, ut de illo loquatur Confessarius.

8. Septimō: cadunt omnia alia, quæ Pœnitens dicit ut necessaria, aut utilia ad confessionem, etiamsi talia per errorem putentur a Pœnitente. In hoc etenim distinctione opus est: nam si ea, quæ Pœnitens ad explicacionem sui peccati dicit, nec peccata sint, nec alias ægre ferat Pœnitens, ut sciatur, v.g. si dicat, se esse conjugatum, Sacerdotem, Judicem, &c. ea non erunt materia signi. Si verò ea tacite, vel expresse velit Pœnitens ne sciantur, erunt signi materia: quia alias posset reddi odiosa confessio.

9. Octavo: Hinc colliges, quid dicendum sit de defectibus naturalibus, qui in ipsa confessione noscuntur, v. gr. Pœnitentem esse blem, illegitimum, ignobilem, &c. si enim ea Pœnitens aperiat ut cognita, ita ut parum curet, quod manifeste sciantur, si ipse non prohibet, non erunt signi materia, secus si illa non appareant in Confessione ut alias nota

ta, quia sic jam posset vergere in damnationem Confessionis, cum saepius ingratius sit Poenitenti, & plus noceat illi quod sciatur esse illegitimum, v.g. quam aliquod peccatum commisisse. Unde inferes: periculosisimum esse dicere: hic scrupulosus est, aut nænijs, & impertinentijs tempus conterit, rudis est ingenijs, & alia hujusmodi, quæ solum ex Confessione noverit Confessarius, quia ea omnia evulgare, saepissimè ingratum erit Poenitenti, & odiosam poterit reddere confessio nem.

10. Duo ad finem adverte. Primum, quod si Confessarius dubitet, an peccatum, vel res alia ex dictis sibi nota sit ex confessione, tunc sigilli vinculo manebit obstrictus; quia confessio tunc est pro Sacramento, & pro periculo certò avocandi fideles à confessione. Secundum: optimum in hac materia esse consilium, quod V.P. Antonius Nuñez Societas nostræ Vir Sanctitate, & doctrina illustris, & alijs dabat, & sibi strictissimè duxerat observandum; scilicet, nihil, nihil, nihil (ita enim ille voces ingeminabat) quod ad confessionem spectat aliquando preferre, & ita aditus omnis scrupulis occludetur.

SIG.

SIG.

SIG.

SECT:

SECT. III. Quinam teneantur ad sigillum Confessionis?

1. **V**ARIè admòdum opinantur DD. in hoc puncto, ut quos alij ligant sigilli vinculo, alij absolutos existiment. Ut ergo in aliquo figamus pedem, duplē regulam generalem dupli conclusionē definiā, unde casus aliquot particulares inferam, ad quorū instar plures alij facilimè deducuntur.

2. Dico ergo primo: Quoties quis notitiam peccati, vel alterius rei ex supradictis, immediatè, vel mediatè habuerit à confessione facta, tenetur illam sigillo confessionis involvere, ac proinde fractio illius, præpter peccatum injustitiae, continebit etiam sacrilegium contra reverentiam debitam Sacramento. Hæc conclusio patet ex ipsa definitione sigilli supra tradita, in qua DD. communiter convenient: nam ex illa constat, notitiam habitam in confessione obligationem sigilli inducere; nec dubium est, fractionem illius irrogare irreverentiam Sacramento.

3. Ex hac regula inferes, teneri ad sigillum primò Confessarium, & Interpretem. Secundo, qui casu, vel malitia peccatum consentis audit. Tertio, illum cuj confessarius

SIG.

Sive

sive bona , sive mala fide peccatum auditum in confessione recensuit. Ita quoad omnes tres casus PP. Suarez, Lugo, & Tambur. Quarto , Laicum vel Sacerdotem , qui se simulant esse Confessarios , confessiones excepterunt. Ita ijdem, & P. Vafq. Quintum, Laicum, cui urgente necessitate Poenitens sua peccata aperuit, putans erroneè , eum posse propter necessitatem illam , Sacramentaliter absolvere. Ita PP. Hurtad. & Præpositus, & inclinat P. Tambur.

4. Sexto : Superiorum à quo Confessarius, postquam peccati reservati confessionem audiuit, facultatem petit absolvendi. Ita PP. Suar. & Lugo. Septimo : Omnes illos, qui in aliqua urgente necessitate , terræmotus, naufragij, &c. peccata aliorum palam se accusantium , & perentium absolutionem exaudiunt; ita, ut nec cum alijs, nec secum invicem possint de illis peccatis loqui. Ita PP. Fagund. & Tambur. Ratio horum omnium est , quia omnes præfati notitiam peccatorum ex ipsa confessione facta , sive mediata , sive immediate hauserunt.

5. Dico secundo: Quoties quis notitiam non habet immediate, vel mediata ex confessione facta , etiam si detur ordo ad confessionem , non tenetur sigillo confessionis , licet teneatur secreto naturali, & quidem graviter, si

si res gravis erit. Ratio est : quia cum confessio non supponatur facta , sed vel facienda, vel quæ fortè numquam fiet, non potest dici notitia illa habita ex confessione , unde nec manet in definitione sigilli inclusa , nec ulla ficit irreverentia Sacramento. Ex quo inferes, qui excusentur ab obligatione sigilli , ita ut notitiam illam tevelantes, peccatum quidem perpetrent injustitiæ grave , vel leve juxta qualitatem rei, non verò sacrilegij.

6. Excusatur ergo primo Superior, à quo Poenitens ipse facultatem petit alteri confitendi, ut absolvatur à reservatis. Ita PP. Vafq. Coninc. Henriq. Castropalao. Secundo : Confessarius , cui ante confessionem Poenitens, aliquod , vel aliqua peccata communicat , etiam si id faciat , ut rationem , & modum addiscat mox facienda confessionis. Ita PP. Suarez, & Henriq. Tertio: Inveniens fortè chartam, in qua sunt alicujus peccata descripta , etiam si appareat, ea ibi esse notata propter confessionem , sive hæc jam facta, sive postea facienda sit. Ita PP. Suarez, Coninc, Laim. Navarr. & Bonac. Ratio omnium est , quia notitiam illam nullomodo habuerunt ex facta confessione.

7. Sed tamen adverte, quod, cum dentur graves DD. qui in his tribus casibus sigilli obligationem defendant, poteris probabili

eorum sententia ductus, prædictos excusare à denuntiatione eorum, quæ prædictis modis neverunt, quando peccatum aliquod ex illis modis cognitum sit denuntiabile Prælato, etiam sub pena excommunicationis; nam à denuntiantे ejuscumque criminis, etiam hæresis, excusat sigillum confessionis juxta omnes Doctores.

SECT. IV. An possit aliquando Confessarius, uti notitia habita in Confessione?

1. IN hac quæstione difficilima omnium, quæ in hac materia tractari solent, prænotandum est, Clementem VIII, anno 1594, die 26. Decembris præcepisse, ut Superiores pro tempore existentes, & Confessarij, qui postea ad superioritatem fuerint promoti caveant diligentissimè, nè ea notitia, quæ de aliorum peccatis in confessione habuerunt, utantur ad exteriorem gubernationem. R. autem P. Claudio de Aquaviva, Societatis nostra Præpositus quintus Generalis, quatuor annis ante decretum Pontificium præceperat, nè ullus unquam Societatis privatum, aut publicè doceret, ut probabile, posse Confessarium uti notitia habita in confessione, aut id ad proxim deducere.

2. Hoc supposito, & quod hujusmodi decreta in favorem Poenitentis, & confessionis emanarunt, nè illa aliquando odiosa fieri posset, aut Poenitentes ansam artipere, ut à confessione retraherentur, sit prima regula generalis: numquam licere uti notitia habita in confessione, etiam propter bonum propriæ vitæ, aut totius mundi, quando id cedere potest in aliquod damnum, vel incommodum Poenitentis, aut illi ruborem afficeret. Ita Diana part. 5. tract. 11. resol. 3. citans PP. Suarez, Sanch. Fagund. & plures alios.

3. Secunda regula generalis sit, quod præfata prima regula intelligitur, etiam si folus Poenitens, & non alij id animadvertiscat: quia sicut non est licitum Confessario, etiam cum ipso Poenitente loqui de rebus auditis in confessione, quia id potest vergere in odium confessionis propter ruborem, quo potest Poenitens affici, ita similiter in nostro casu, in quo militat eadem ratio, cum alias certum sit, non requiri verba ad fractionem sigilli, sed posse etiam factis, aut signis infringi.

4. Tertia regula sit, licere Confessario, uti notitia habita in confessione, quando ex hujusmodi usu nec datur alicui occasio suspicandi rem auditam in confessione, nec aliquid sit ingratum Poenitenti, quia tunc nulla sit peccati revelatio, nec aliqua injuria direc-

ta, vel indirecta Sacramēto, cū ex nullo capite; ut supponimus, fieri posse odio la confessio.

5. Quarta regula sit juxta supradicta: quandocumque confessio non est facta animo confitendi, sed vel confessionem simulandi, ut liberius maneat Poenitens in peccatis, vel convitiandi Confessarium, vel illum ad peccatum inducendi, tunc non est contra sigillum uti notitia habita in confessione, ut potè qua nullocmodo fuit confessio sacramentalis.

6. Ex his regulis casus inferes particulares. Primò: Pælatum, vel quemvis alium Confessarium, non posse propter notitiam indignitatis, fragilitatis, aut malitiae sui Poenitentis habitam in confessione, illum ab officio, etiam ad nutum amobili, amovere, alio transmitemere, ostium claudere, solitum eggredsum è domo negare, in mores illius acrius invigilare, illi ad dignitatem aliquam, professionem, &c. suffragium denegare. Imò ut benè advertit Diana part. 3. tract. 4. resol. 76. §. Igitur, nec ea licent, etiam si nec ipse Poenitens ullomodo cognoscere posset, talia fieri propter notitiam à se datam in confessione. Quia si Poenitentes scirent, in hoc casu posse licite Confessarium, v. g. denegare suffragium, exhorrescerent, & à confessione averterentur.

7. Secundò: Non potest Confessarius

Mo-

Monialium, ex notitia solum habita in confessione, peccata illarum in concionibus coram illis redarguere, aut reprehendere, quia Moniales rubore affectæ vererentur in posterum sua peccata confiteri. Ita Diana part. 5. tract. 11. resol. 36. Tertiò: nec potest Confessarius propter peccata audita in confessione, Poenitenti supercilium atollere, & gravitatem vultus ostendere. Patet ex dictis. Bene verò poterit se, illi amabilem, & accesibilem præbere, ex quo familiariter, vel secretiora sibi cordis arcana communicavit.

8. Quarto: Nec potest Confessarius dicerre Prætoribus Urbis, aut Inquisitoribus, ut diligentius invigilant, quia hoc potest redundare in damnum Poenitentis. Quinto: Etiam si Confessarius aliundè habeat indicia, non potest indicium habitum ex confessione cum illis alijs conjungere, ut opeletur: quia jam hoc esset uti notitia habita in confessione. Unde numquam poterit in sua suspicione confirmatus ex ijs, quæ novit in confessione, Poenitentem apud Judicem accusare, illum de domo expellere, cautius deinceps invigilare. Ita Diana ibid. Resol. 17. & vide illum in Summa, verbo *Sigillum*, num. 48. ad finem.

9. Sexto: Si Confessarius ex Petri confessione sciat, sibi ab ipso Petro aliquando fuisse paratas insidias, & mortem procuratam, non po-

potest deinceps cautius se ab illo custodire; Septimo; Si Missam dicturo Petrus confiteatur, se cum alijs complicibus venenum vino immiscuisse, si ex eo quod Confessarius Missam relinquat, damnum aliquod Petro a complicibus immineat, eo quod complices suspicentur, id a confessione Petri provenire, Missam relinquere non potest. Ita Diana, Navarr. PP. Vasq. & Lugo disp. 23. num. 105. Contrariam nihilominus tenent PP. Coninc, & Tambur. alios citans, & ex parte P. Moya infra citandus.

10. Si vero nullum damnum Petro immineat, etiam si complices suspicari possint, Confessarium relinquere Missam ex notitia habita in confessione, potest relinquere Missam. Ratio est, quia ex una parte Confessarius non revelat confessionem, cum omissione Missae sit ex se actio indifferens, qua potest ex pluribus titulis provenire (nisi esset in talibus circumstantis, ut non aliund nisi ex notitia habita in confessione orta facillime cognosceretur) & ex parte alia, nullus rubor, nec aliquod aliud damnum Poenitenti evenire possit; unde illa odiosa redderetur confessio. Ita P. Moya tom. 2. append. ad tract. 3. disp. 3. quest. 2. §. 3. num. 16.

11. Octavo: Si Joannes, cui Petrus Sacerdos confiteri solet, ipsi Petro confiteatur,

se

senon esse Sacerdotem, potest, & debet non amplius illi confiteri, quando nulla inde apud alios revelatio confessionis, nec ulla ipsi Joanni nota, aut dedecus immineat, quia sic nulum datur caput, unde possit reddi odiosa confessio, cum ut bona sit Joannis confessio debeat illum poenitere de confessionibus auditis, & firmiter proponere eas non amplius auditurum; si vero nota, aut dedecus aliquod immineret, ex eo quod alij animadverterent, Petrum jam non confiteri Joanni, tunc ut bene ajunt P. Moya ibid. num. 20. Lugo disp. 23. sect. 5. num. 105. & Tambur. in append. cap. 6. §. 3. num. 11. teneretur, illi exterius simulando confiteri, & alteri Sacerdoti serio peccata aperire, ut veram absolutionem obtineret: Neque dicas, hoc substineri non posse post damnatam ab Innocent. 11. propositionem 29. quae dicebat: *Urgens metus gravis est justa causa sacramentorum administrationem simulandi;* tum, quia in nostro casu non loquimur de simulatione administrationis, sed susceptionis Sacramenti; tum quia id non sit propter metum gravem, sed propter obligationem sigilli.

12. Nono: Si Confessarius vocetur ad audiendum Poenitentem, a quo fuerat ad peccatum in alia confessione solicitatus, potest, & teneretur non adire, Movetur enim ex notitia

tia

tia habita in confessione non Sacramentalis. Si verò Poenitens confessarium non solicitasset in confessione, sed solum se accusasset, vel de animo quem habuit eum solicitandi, vel de tentationibus quas erga ipsum patiebatur, tum deberet adire: quia jam cum rubore Poenitentis uteretur notitia habita in confessione Sacramentali. Ita P. Tambur. ubi supra num. 13.

13. Decimo: Confessarius vocatus à Poenitente, qui saepius noluit tollere occasionem proximam peccandi, nequit ex hac notitia habita in confessione illum non adire, etiam si alij nil inde mali suspicentur contra Poenitentem: nam fortasse hac vice vere vult resipiscere, & usus illius notitia potest vergere in damnum ipsius, imo in odium confessionis. Contrarium tamen tenet P. Tambur. quando id solum Poenitens advertit.

SECT. ULTIM. Reliqua circa sigillum per quæstiunculas explicantur.

1. Quæres primò: Quæ suspicionis occasio sufficiat ad fractionem sigilli? Respondeo, quod cùm fere impossibile sit, quod Confessarius omnem omnino suspicandi occasionem saltem in directam, & tec-

mo;

riotam omnibus auferat, solum tenetur vitare eam occasionem suspicandi contra Poenitentem, quæ probabilis sit, non vero tenetur vitare quaslibet conjecturas leves, quas malitiosi, aut natūri homines facile faciunt. Ita PP. Lugo, & Tambur.

2. Quæres secundo: Quod peccatum sic loqui cum Poenitente de rebus auditis in ejus confessione? Pro quo noto primo. Quod jam alibi, in ipsa confessione licere Confessario loqui cum Poenitente de peccatis illius auditis in alia confessione. Et hanc esse praxim Confessoriorum, ubi rationabili causa id opus esse existimat, notat P. Praepositus, indequæ sepe negare absolutionem propter frequentes relapsus cognitos in alijs confessionibus, & alias, inquit ipse, quid adhortamur sape fidèles, ut utantur regulariter eodem Confessario, si hic se debeat gerere, ac si nesciret priores confessiones? Idem docent PP. Tambur. & Lugo, disp. 23. sect. 5. 4. 4. num. 127. Item PP. Granad. Henr. & Malder citati à Diana, qui part. 5. tract. 11. resol. 20. nimis scrupulosè cum P. Fagundez contrariam sententiam tuerit.

3. Noto secundo: Etiam licere, statim finita confessione, aliquid circa illam addere, vel advertere Confessarium, quod oblitus fuerat, quia moraliter non censetur esse ex-

tra

tra confessionem, quod in continentia dicitur; unde & aliqui imponunt poenitentiam etiam post abolitionem, quod non licet, si contraria sententia vera esset, cum poenitentia significet ipsam confessionem. Ita nobiscum sentiunt PP. Lugo ibidem num. 129. Henricus Præposit. & Tambur. contra P. Fagundez.

4. Hoc supposito, & quod extra confessionem non licet Confessario loqui cum poenitente de rebus auditis in confessione, nisi venia petita, & obtenta juxta dicta, ad questionem respondeo: Confessarium loquenter cum poenitente, non frangere sigillum stricte sumptum, prout sigillum significat secretum; numquam enim secretum frangit, qui loquitur cum eodem, qui secretum sibi comulxit. Unde non peccat graviter contra iustitiam, peccat tamen gravissime contra religionem, & idem dicendum est omnino de eo, qui loquitur de rebus auditis in confessione cum alijs, quos Confessarius scit, aliunde rerum illarum notitiam habere. Ita PP. Sauch. lib. 3. de matrim. disp. 16. Tambur. in append. cap. 5. num. 9. Granad. & Hurtado apud Dianam part. 5. tract. 11. resol. 6. Unde inferes, præstatum Confessarium delinquentem, non esse puniendum poena ordinaria frangentibus sigillum imposta, sed poena extraordinaria, & arbitraria; & ita esse

cille

cille quedam Episcopum notat Diana ibi dem.

5. Sed quæres tertio: Quænam sit poena ordinaria imposta frangentibus sigillum? Respondeo primo cum communi sententia contra Majolum, non esse impositam irregularitatem, quia nullo jure hoc constat expressum: irregularitas autem non incurritur nisi sit expressa ex cap. illico de Sentent. excomm. in 6. Respondeo secundo: in cap. Si Sacerdos de poenitentia, dist. 6. imponi poenam depositionis, & quod Confessarius delinquens cogatur, perpetuo ignominioso peregrinari: quod tamen in cap. omnis utriusque sexus de poenitent. & remissionib. relicta in suo vige re depositionis poena, commutatur in poenam perpetuae reclusionis in aliquo Monasterio, quæ tamen utraque poena, ut notat Diana ibid. resol. 51. non incurritur ipso facto, sed post sententiam Judicis, & ut notat P. Granad. in 3. part. de Sacram. controv. 17. tract. 11. disp. 8. num. 3. depositio non solum intelligitur de prohibitione audiendi confessiones, sed etiam ejuscumque muneric Sacerdotalis.

6. Cum verò prædicta jura loquantur de Confessario revelante peccatum, fit, ut Confessarius, qui non peccatum, sed alia revelat, quæ debebat sigillo servare, juxta dicta facta.

T

&

& Confessarius loquens cum ipso Poenitente, quod propriè non est revelatio, & denique alias Personæ quæ tenentur ad sigillum juxta dicta sect. 3. omnes hi poenias illas ordinarias non incurunt, sed plectendi sunt poenias arbitriis gravioribus, aut levioribus pro qualitate delicti. Adde etiam, quod quidquid agitur contra Poenitentem, vel alias personas ex revelatione sigilli nullum, & invalidum est. Videatur Diana part. 5. tract. 11. resol. 61.

7. Quæres quarto: An frangentes sigillum denuntiandi sint Tribunalii Sancta Inquisitionis? Respondeo cum communi sententia negativè, nisi alias admisceatur aliquis error: Imo numquam in cognitionem hujus delicti se ingerere Inquisitores, testatur Diana part. 4. tract. 8. resol. 95. versatissimus in eo Tribunalii ut ait P. Lugo, & Carena part. 2. tract. 17. §. 23. num. 91. ait, hanc esse verissimam sententiam, & denique Barbosa in Collect. tom. 2. lib. 5. tract. 28. cap. 12. num. 15. testatur hujusmodi denuntiationes recipi quidem in eo Tribunalii, sed inde ad Ordinarios remitti. Nihilominus contrariam sententiam acriter tuetur P. Quintanadueñas tom. 2. tract. 3. sing. 28. afferens tam ad Ordinarium, quam ad Inquisidores hujusmodi delicti cognitionem pertinere.

T
Et

Et hæc tandem de munere Poenitentis, & Confessarij dicta sufficient, cedantque in maiorem Dei gloriam, & Beatiissimæ Virginis honorem, & laudem: Omniaque dicta Sacrosanctæ Romanae Ecclesiæ correctioni subjicio.

***

IN-

INDEX

Disputationum, & Sectionum, quæ in hoc Opusculo continentur.

Disputatio I. De Dolore cordis.

- Sectio I. Qualis dolor ad Sacramentum Poenitentiae requiratur? Pag. 1.
Sect. II. An defectu doloris possit Sacramentum Poenitentiae esse validum, & informe? Pag. 4.
Sect. III. An dolor debeat antecedere confessionem? Pag. 14.
Sect. IV. Quanto tempore possit dolor præcedere confessionem? Pag. 19.
Sect. V. An idem actus doloris ad plures Confessiones, & plura Sacra menta sufficiat? Pag. 24.
Sect. VI. Aliæ quæstiunculæ circa dolorem expediuntur. Pag. 26.
Sect. VII. An in Confessione venialium requiratur dolor formalis, vel sufficiat virtualis? Pag. 32.
Sect. VIII. Animadversiones aliquæ de dolore venialium. Pag. 41.

Disputatio II. De oris Confessione.

- Sectio I. Aliqua dubia circa Confessionem. Pag. 43.
Sect.

Sect. II. An peccata dubia sint materia necessaria confessionis? Pag. 48.

Sect. III. Aliæ difficultates circa eamdem materiam. Pag. 55.

Sect. IV. De Distinctione numerica peccatorum. Pag. 61.

Sect. V. Quædam ad proximam necessariam inferuntur. Pag. 67.

Sect. VI. An uno actu possit quis plura numero peccata committere? Pag. 71.

Sect. VII. An debeat explicari finis actus peccaminosi? Pag. 76.

Sect. VIII. An circunstantiae notabiliter agravantes intra eamdem speciem debeat in Confessione aperiri? Pag. 78.

Sect. IX. Casus particulares inferuntur ex dictis? Pag. 82.

Disputatio III. De Confessione peccatorum in particulari.

Sect. I. De peccatis circa primum Decalogi præceptum. Pag. 94.

Sect. II. De peccatis contra Spem, Charitatem, & Religionem. Pag. 98.

Sect. III. circa secundum, & tertium Decalogi præceptum. Pag. 104.

Sect. IV. circa quartum, & quintum Decalogi præceptum. Pag. 112.
Sect.

- Sect. V. circa sextum; & nonum Decalogi præceptum. Pag. 117.
Sect. VI. De peccatis contra naturā. Pag. 129.
Sect. VII. circa septimum, & decimum Decalogi præceptum. Pag. 132.
Sect. VIII. circa octavum Decalogi præceptum. Pag. 134.
Sect. IX. An Confessio debeat esse semper integra materialiter? Pag. 137.
Sect. X. Reliqua quæ ad oris confessio-
nem spectant per quæstionulas declaran-
tar. Pag. 141.
- Disputatio IV. De his qua requiruntur in Confessio-
rio ad validam, & licitam administra-
tionem hujus Sacramenti.*
- Sect. I. De Scientia in Confessario requi-
sita. Pag. 149.
Sect. II. De probitate vitæ in Confessario re-
quisita. Pag. 153.
Sect. III. De Jurisdictione requisita in Con-
fessario. Pag. 155.
Sect. IV. An simplex Sacerdos habeat juris-
dictionem circa mortalia, alias rite confes-
sa, & absoluta, & circa venialia. Pag. 165.
Sect. V. De Loco, tempore, & alijs circun-
stantijs, quas observare debet Confessarius
in confessione. Pag. 168.
Sect. VI. Aliæ difficultates circa prædicta re-
solvuntur. Pag. 172.

Dis-

*Disputatio V. De munere Confessarij in ipso
actu Confessionis.*

- Sect. I. Quam dispositionem advertere debeat
in Pœnitente, ut illum absolvat? Pag. 178.
Sect. II. Quomodo se debeat gerere Confes-
sarius cum recidiva, & cum eo qui est in
occasione proxima peccandi. Pag. 182.
Sect. III. An, & in quibus rebus debeat Con-
fessarius Pœnitentem instruere? Pag. 188.
Sect. IV. Quam opinionem debeat Confes-
sarius sequi in administratione Sacramen-
ti? Pag. 192.
Sect. V. Quid faciet Confessarius, qui erra-
verit in absolvendo? Pag. 198.

*Disputatio VI. De Absolutione casum
reservatorum.*

- Sect. I. Quid, & quotuplex sit casus reser-
vatus. Pag. 202.
Sect. II. Excommunicationes extra Bullam
Cœmæ Papæ reservatae traduntur. Pag. 206.
Sect. III. De Excommunicationibus, & casi-
bus Episcopis, & Prælatis Regularium re-
servatis. Pag. 210.
Sect. IV. De Casibus Inquisitionis, & denun-
tiandi obligatione. Pag. 213.
Sect. V. Observaciones practicæ circa reser-
vata traduntur. Pag. 223.
Sect. VI. De Potestate Episcoporum, Regu-
la,

larium; & aliorum Confessariorum circa
reservata. Pag. 231.

Sect. VII. De Absolutione ab hæresi. Pag. 239.

*Disputatio VII. De Satisfactione, quam imponere
debet Confessarius.*

Sect. I. An teneatur Confessarius satisfac-
tionem imponere? Pag. 248.

Sect. II. Qualem poenitentiam, & quando
debeat imponere Confessarius? Pag. 252.

Sect. III. An teneatur Poenitens, acceptare
Poenitentiam, & illam implere? Pag. 256.

Sect. IV. An Poenitens, vel Confessarius pos-
sint poenitentiam commutare? Pag. 261.

*Disputatio Ultima, De Sigillo, quod observare
debet Confessarius.*

Sect. I. An detur, & quale sit præceptum si-
gilli? Pag. 266.

Sect. II. Quænam res cadant sub sigillum
Confessionis? Pag. 272.

Sect. III. Quinam teneantur ad sigillum
Confessionis? Prg. 277.

Sect. IV. An possit aliquando Confessarius
uti notitia habita in confessione? Pag. 280.

Sect. Ult. Reliqua circa sigillum per quæ-
tiunculas explicantur. Pag. 286.

LAUS DEO*

